

BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

АДАПТИРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ ЗА II ЕТАП НА ОБУЧЕНИЕ В КУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ ОТ ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по история и цивилизации за VI клас е предназначена за лица, навършили 16 години, които не са ученици. Тя е съобразена изцяло с учебната програма за общообразователна подготовка по история и цивилизации за VI клас.

Учебното съдържание обхваща епохата на Средновековието, която в рамките на европейската история е периодът V-XV век, а за националната ни история – от най-ранната история на славяни и българи до края на XVII век. Териториалният обхват включва Европа и онези части на света, с които европейският свят влиза в определени контакти. В тематично отношение акцентите са върху политическите, стопанските, социалните и културните процеси, формирали облика на европейската цивилизация. В този курс обучаемите се запознават и с българските приноси в Европейското средновековие, които допринасят за утвърждаване на

българската идентичност като част от европейската. В процеса на обучение се затвърждават вече усвоените и се развиват нови умения за овладяване и прилагане на специфични техники на историческото познание.

Учебната програма е съобразена с утвърдения учебен план за обучение на възрастни. В рамките на курса и на предвидените 24 учебни часа се осигурява постигането на очакваните резултати, определени с Държавните образователни стандарти от обучението по история и цивилизации в края на шести клас.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
<p>Тема 1. История на Средновековна Европа (V-XI в.).</p> <p>България до началото на XI век.</p> <p>Акценти:</p> <p>1. Държавност</p> <p>1.1.1. Велико преселение на народите – раждането на Средновековна Европа</p> <p>1.1.2. Могъщество на Византия</p> <p>1.1.3. Държавата на франките</p> <p>1.1.4. Арабският халифат</p> <p>1.1.5. Създаване, укрепване и развитие на Българското ханство (VII – първата половина на IX век)</p> <p>1.1.6. Християнизация на</p>	<p>Използва хронологични и пространствени ориентери при определяне епохата на европейското и българското Средновековие.</p> <p>Определя причини и последици от Великото преселение на народите.</p> <p>Описва форми на държавно управление и дава примери за тях (Византия, Франкская държава, България, Арабски халифат).</p> <p>Извлича информация от различни исторически източници за развитието на средновековните държави.</p> <p>Познава най-значимите военни конфликти за периода V-XI в.</p> <p>Описва исторически личности по зададени показатели.</p> <p>Установява синхронност или асинхронност между събития, процеси и личности.</p> <p>Обяснява основни исторически понятия и посочва примери за тях.</p>	<p>Средновековие</p> <p>варвари</p> <p>хан/кан</p> <p>княз</p> <p>халиф</p>

<p><i>българите и могъщество на българската държава при Симеон Велики</i></p>		
<p>1.2. Общество и всекидневен живот</p>		
<p><i>1.2.1. Общество и всекидневен живот в Западна Европа и Византия. Общество и всекидневие на българите</i></p>	<p>Дава примери за устойчивост и промени в начина на живот през епохата.</p> <p>Представя основни характеристики на трите съсловия в западноевропейското общество.</p> <p>Описва промени в българското общество в резултат на покръстването.</p> <p>Обяснява системата на васалитета в Западна Европа.</p> <p>Извлича информация от различни исторически източници за всекидневието на средновековните хора.</p>	<p>феод</p> <p>васалитет</p> <p>съсловие</p> <p>рицар</p>
<p>1.3. Религия</p>		
<p><i>1.3.1. Християнската църква. Възникване и разпространение на исляма</i></p>	<p>Познава появата, развитието и разпространението на християнството и исляма и техни основни елементи.</p> <p>Посочва ценности, общи за християнството и исляма.</p>	<p>Църква</p> <p>патриарх</p> <p>папа</p> <p>архиепископ</p>
<p>1.4. Култура и културно наследство</p>		
<p><i>1.4.1. Култура и културно наследство на християнска Европа.</i></p>	<p>Разпознава паметници от епохата с национално и световно културно значение.</p>	<p>ерес</p> <p>ислям</p> <p>Коран</p> <p>джамия</p>

<p><i>Българските приноси в европейското културно наследство</i></p>	<p>Дава примери за влиянието на българската средновековна култура в славянския свят.</p>	<p>„Златен век“ книжовна школа</p>
<p>Тема 2. Средновековният свят (XII – XV в.). Българската държава (XII – XIV в.) Акценти: 2.1. Държавност <i>2.1.1. Централизация на Франция и Англия</i> <i>2.1.2. Кръстоносни походи</i> <i>2.1.3. Възстановяване на българската държава. България при Асеневци (до 1241 г.)</i> <i>2.1.4. Завладяване на България и Балканите от османците</i></p> <p>2.2. Общество и всекидневен живот <i>2.2.1. Възникване и облик на средновековните градове.</i> <i>Общество и всекидневие в Западна Европа, Византия и България (XII – XIV в.)</i></p>	<p>Дава примери за централизация на държавната власт в Западна Европа.</p> <p>Разграничава причини от последици от кръстоносните походи.</p> <p>Разбира ролята на династията на Асеневци за възстановяването и утвърждаването на българското царство.</p> <p>Познава значими военни конфликти през периода XII – XV в.</p> <p>Търси и подбира информация чрез ИКТ по зададени показатели за личности, събития и процеси.</p> <p>Проследява по карта османското завоевание на Балканите.</p> <p>Описва основни дейности на градските жители на основата на различни исторически източници.</p> <p>Представя по зададени показатели ролята на мъжа и жената в обществото.</p> <p>Посочва положителни резултати от стопански и културни взаимодействия на българите с други европейски народи.</p> <p>Разпознава промени, настъпили в западноевропейското</p>	<p>харта</p> <p>кръстоносци</p> <p>цех</p> <p>буржоа</p>

<p>2.3. Религия</p> <p>2.3.1. <i>Църквата и религията в живота на средновековния човек</i></p> <p>2.4. Култура и културно наследство</p> <p>2.4.1. <i>Културно наследство на Западна Европа и на византийския свят</i></p> <p>2.4.2. <i>Култура и културно наследство на българите</i></p>	<p>общество през XV в.</p> <p>Открива разлики между православието и католицизма.</p> <p>Разбира ролята на поклонничеството за културния обмен между хората.</p> <p>Описва ролята на университетите като средища на ново образование.</p> <p>Разпознава паметници на националната култура от епохата със световно значение.</p> <p>Дава примери за православни културни центрове и книжовни школи.</p>	<p>православие</p> <p>католицизъм</p>
<p><u>Тема 3. Българските земи под османска власт (XV – XVII в.)</u></p> <p>Акценти:</p> <p>3.1. Държавност</p> <p>3.1.1. <i>Налагане на османския политически ред. Съпротива срещу османската власт</i></p> <p>3.2. Общество и всекидневен живот</p> <p>3.2.1. <i>Демографски промени в българските земи. Контакти и</i></p>	<p>Използва пространствени ориентири за определяне границите на Османската империя и българското пространство в нея.</p> <p>Описва устройството на Османската империя и мястото на българите в нея.</p> <p>Представя съпротивителните действия на българите срещу османската власт.</p> <p>Описва процесите на ислямизация и техните резултати.</p> <p>Познава основни характеристики на стопанския и обществен живот в селото и града.</p> <p>Разбира ролята на семейството и рода за съхраняване на</p>	<p>султан</p> <p>везир</p> <p>кадия</p> <p>спахии</p> <p>еничари</p> <p>рая</p> <p>община</p> <p>хайдуги</p> <p>дискриминация</p>

<p><i>конфликти във всекидневието</i></p> <p>3.3. Религия</p> <p><i>3.3.1. Православието – опора на българите</i></p>	<p>народността.</p> <p>Дава примери от всекидневието за традициите на различните религиозни общности в българските земи.</p> <p>Определя принадлежност към общност въз основа на езика и религията.</p> <p>Разбира ролята на християнската религия за съхраняване на българската народност.</p> <p>Посочва примери на светци-мъченици за християнската вяра.</p>	<p>толерантност</p>
--	--	----------------------------

ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ – 24 часа

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ОБУЧАЕМИТЕ

Оценяването на постиженията на обучаемите отразява равнището на достигане на очакваните резултати в учебната програма. То отчита динамиката в различните сфери на познавателната им дейност (усвояване и преработване на информация, прилагане на знания и умения, формиране на компетентности). Необходимо е да се има предвид и личният индивидуален жизнен или професионален опит на обучаемите. Поради спецификата и разнообразния характер на очакваните резултати, при оценяването могат да се използват различни методи и средства за проверка и оценка.

Оценката в края на курса се формира въз основа на текущо оценяване и писмен тест и отразява нивото на постигнатите компетентности през целия период на обучение. Текущото оценяване се извършва на базата на устни и писмени изпитвания (домашни работи, упражнения, практически задачи, проектна дейност, работа в екип и др.). Писменият тест съдържа въпроси и задачи с избираем отговор и задачи с кратък свободен отговор върху основни знания, умения и компетентности от учебната програма.

Обучаемите трябва предварително да са информирани за критериите и системата за оценяване на постиженията им.